BSCKII Nguy□n Th□ Ki□u Trinh- TK Ph□ S□n

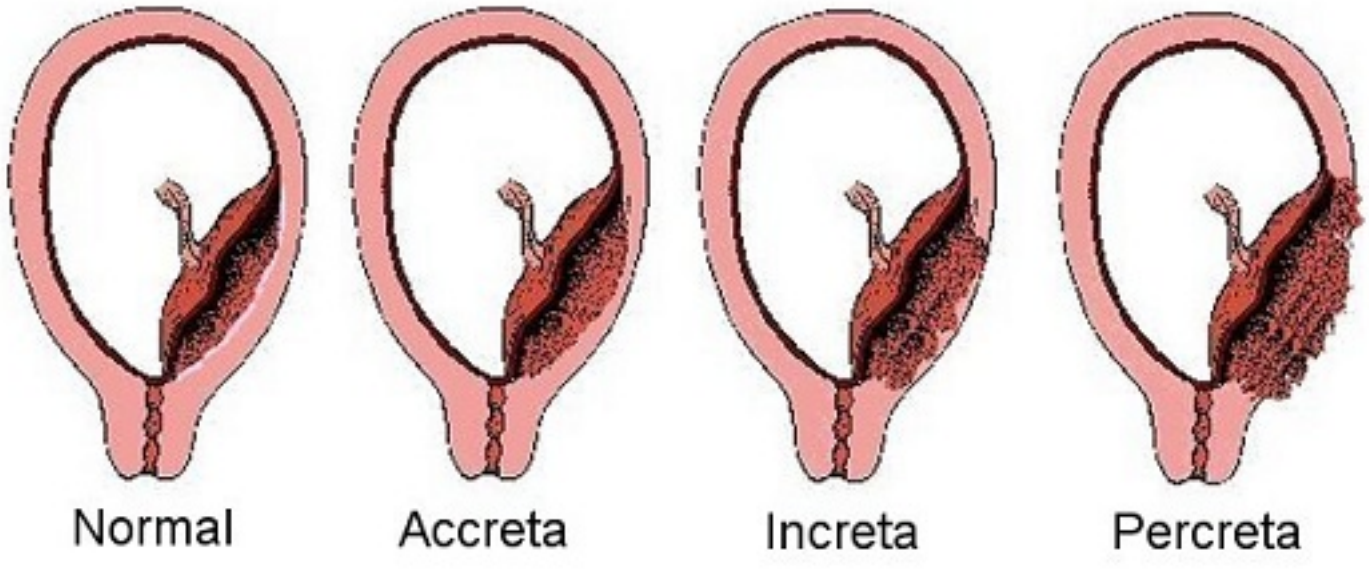
B□t th□□ng v□ bánh nhau liên quan đ□n xu□t huy□t s□n khoa đ□□c nh□c đ□n nhi□u nh□t là nhau cài răng l□□c. Đây là m□i quan tâm c□a các Bác sĩ S□n khoa vì t□n su□t ngày càng gia tăng c□a nó. T□ l□ này gia tăng g□p đôi m□i m□□i năm nh□ NCRL chi□m t□ l□ 0,02% vào nh□ng năm 1970, 0,04% vào nh□ng năm 1980, 0,08% vào nh□ng năm 1990, 0,18% vào nh□ng năm 2000, và tăng lên 0,4% vào nh□ng năm 2010 c□a t□t c□ các thai k□. N□u có ti□n s□ m□ l□y thai và nhau ti□n đ□o thì t□ l□ này tăng lên 19%.

*V□ phân lo□i, NCRL chia làm 3 lo□i:

- Accreta : gai nhau bám đ□n b□ m□t c□ t□ cung chi□m 79%.

- Increta: gai nhau xâm l□n c□ t□ cung chi□m 14%

- Percreta : gai nhau xâm l□n qua c□ t□ cung và đ□n thanh m□c và các t□ng lân c□n, chi□m 7%.

Hình 1: Các thể của nhau cài răng lược

Trên lâm sàng, NCRL có thể không có dấu hiệu báo trước, có thể nghi ngờ khi siêu âm. Thường có thể có tiền sử siêu âm túi thai bám ở vết mổ cũ vào quý 1 của thai kỳ. NCRL thường gây xuất huyết nặng sau đẻ, đe dọa đến tính mạng trong giai đoạn 3 của chuyển dạ. Hậu quả dẫn đến cắt tử cung, xuất huyết nặng gây ra suy hô hấp cấp, suy thận, nhiễm trùng, tử vong mẹ. Kết cục sơ sinh tùy thuộc vào tuổi thai lúc sinh.

*Có nhiều yếu tố ảnh hưởng đến NCRL như:

Nhau tiền đạo (yếu tố quan trọng nhất)

Sẹo tử cung (tiền sử mổ lấy thai, bóc nhân xơ tử cung, phẫu thuật tái tạo tử cung)

Sản phụ lớn tuổi

Bánh nhau nằm trên vùng sẹo tử cung

Con rạ

Tiền sử nạo buồng tử cung

Bảng 1: Liên quan giữa NCRL với Nhau tiền đạo và Vết mổ cũ

Không ti□n đ□o

Ti□n đ□o

Ch□a MLT

1-5%

MLT 1 l□n

0,3%

MLT 1 l□n

11- 25%

MLT 2 l□n

0,6%

MLT 2 l□n

35- 47%

MLT ≥ 3 l□n

2,4%

MLT 3 l□n

40%

MLT ≥ 4 l□n

50-67%

D□u hi□u siêu âm g□i ý NCRL

- Khuy□t trong bánh nhau (placenta lacune) là d□u hi□u nh□t quán.

- M□t l□p echo kém sau bánh nhau

- Ti□n s□ MLT và nhau ti□n đ□o:

+ Túi thai bám th□p

+ H□ huy□t trong bánh nhau v□i dòng ch□y xoáy

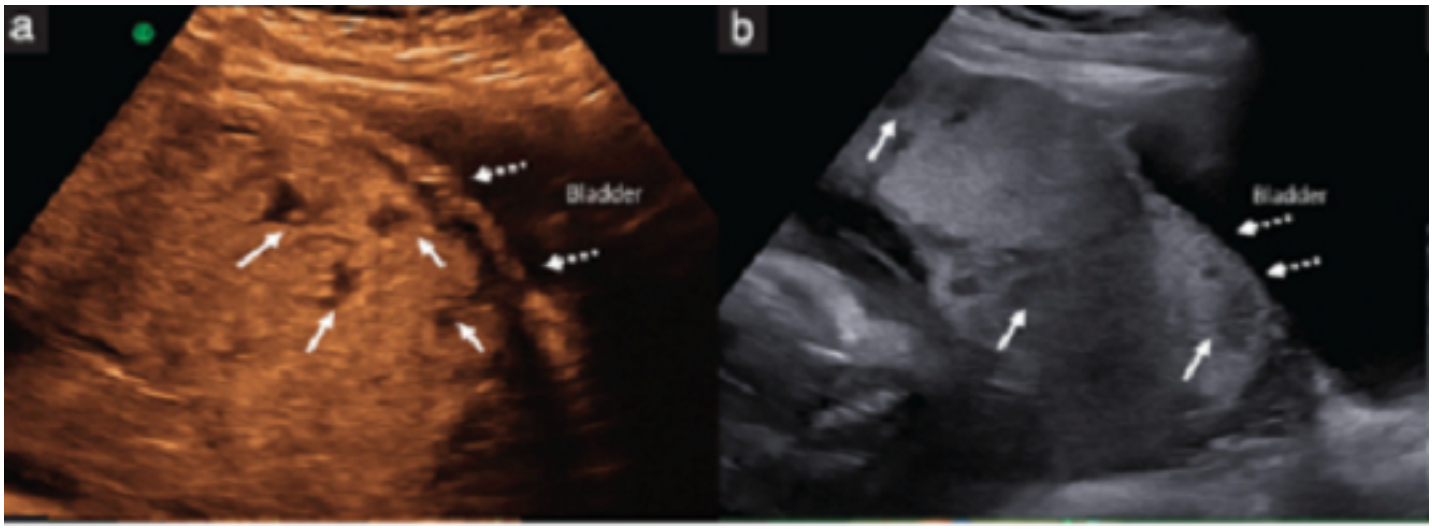
+ Màng r□ng đáy bi□n m□t

+ B□ dày c□ t□ cung d□□i 1mm

- M□t tr□n láng b□ dày niêm m□c bàng quang, m□t ho□c đ□t đo□n đ□□ng tr□ng bình th□□ng liên t□c gi□a b□ m□t thanh m□c bàng quang-t□ cung (đ□y là d□u hi□u đáng tin c□y nh□t)

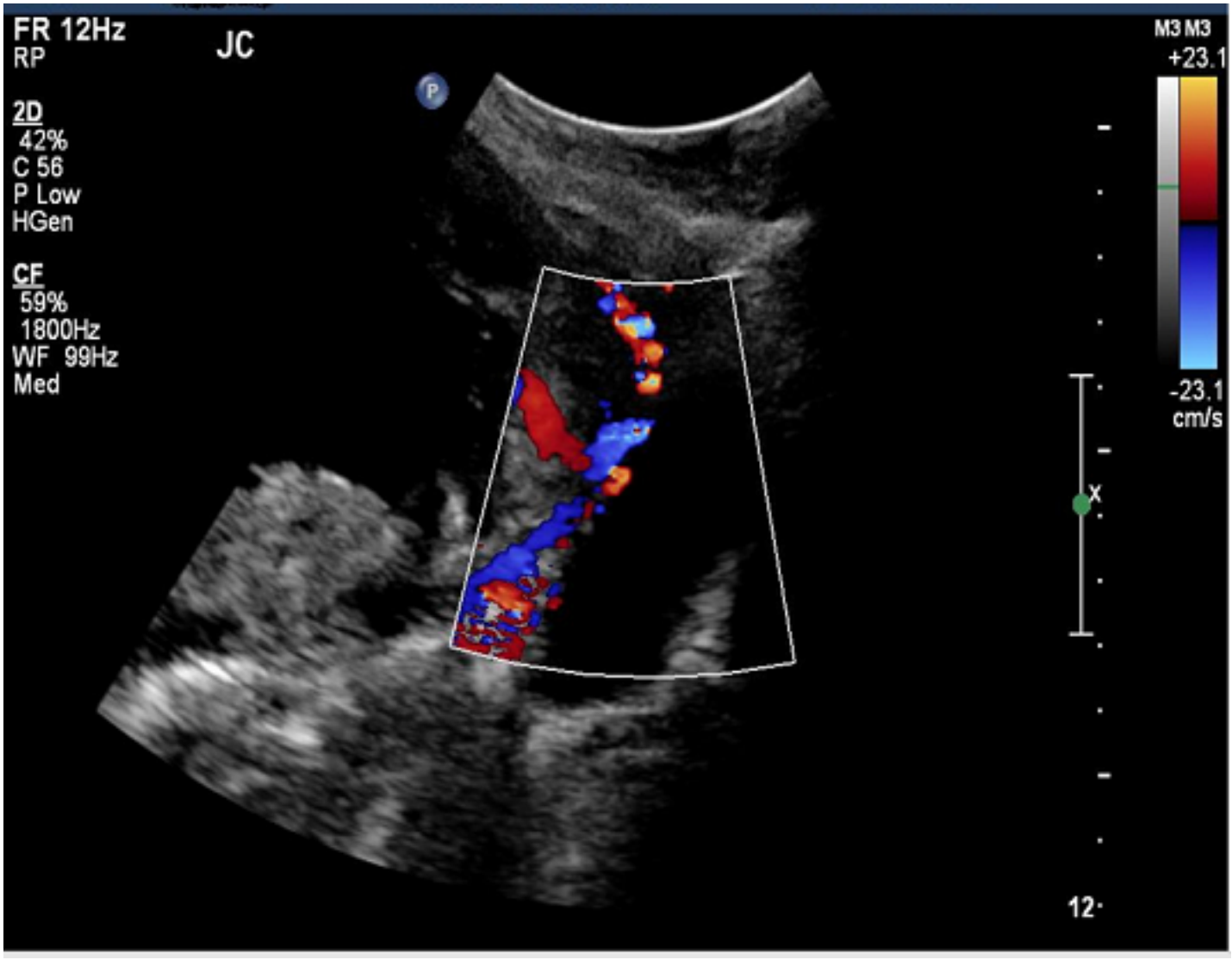
- Nh□ng ch□i nh□ trên b□ m□t bàng quang (Percreta)

Siêu âm là công c□ sàng l□c đ□u tay NCRL, tuy nhiên tùy thu□c vào ng□□i đ□c, Các nghiên c□u c□a Bowman 2014 AJOG, Pilloni 2016 UOG, cho th□y v□i siêu âm đ□ nh□y 77-87%, đ□ đ□c hi□u 96-98%, giá tr□ tiên đoán d□□ng là 65-93% và giá tr□ tiên đoán âm là 98%.

Hình 2: Hình □nh m□t liên t□c c□ t□ cung và bàng quang

Siêu âm Doppler màu ho□c xung cho th□y dòng ch□y m□ch máu bánh nhau có s□ gia tăng m□ch máu, có dòng máu đi th□ng vào bàng quang.

Hình 3: Hình □nh dòng máu đi th□ng vào bàng quang

MRI (c□ng h□□ng t□) b□ sung cho siêu âm trong nh□ng tr□□ng h□p c□n kh□o sát m□c đ□ xâm l□n c□a bánh nhau vào c□ t□ cung và các t□ng xung quanh, t□t h□n cho nhau bám m□t sau và h□u ích cho nh□ng ca c□n lên k□ ho□ch ph□u thu□t. Phân tích meta c□a 18 nghiên c□u (1010 thai ph□), MRI có giá tr□ ch□n đoán chính xác cao (quý 3) v□i đ□ nh□y 94%, đ□ đ□c hi□u 84%, và tùy thu□c vào trình đ□ và kinh nghi□m c□a bác sĩ ch□n đoán hình □nh.

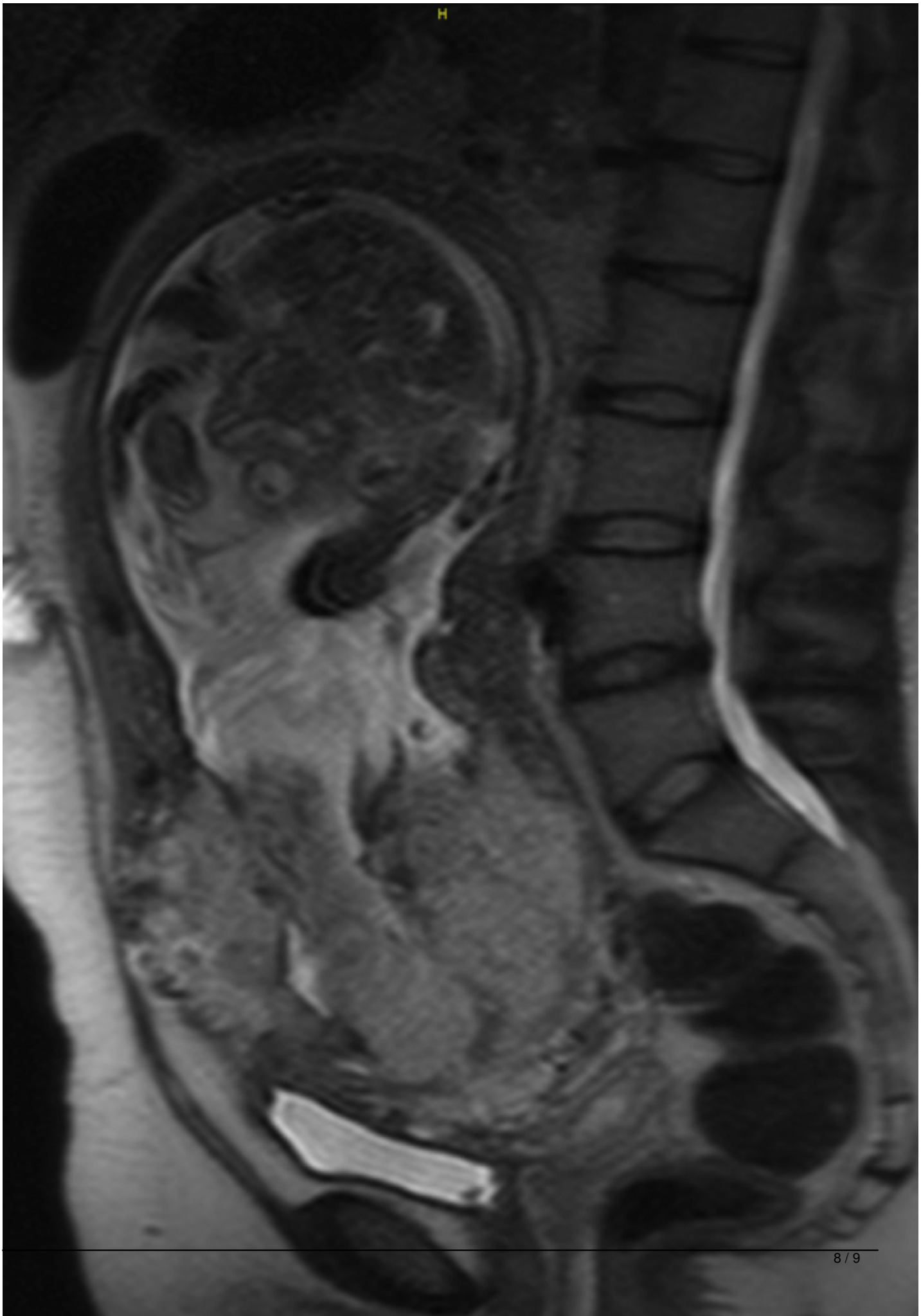
Trên MRI, m□t bánh nhau bình th□□ng bi□u hi□n đ□ng nh□t, tăng tín hi□u T2, v□i hình □nh 3 l□p:

- L□p m□ng bên ngoài gi□m tín hi□u – thanh m□c (serosa)
- L□p m□ng bên trong gi□m tín hi□u- b□ m□t màng r□ng c□ t□ cung.
- L□p dày h□n tăng tín hi□u- l□p c□ v□i các nhánh c□a đ□ng m□ch t□ cung

Theo tu□i thai, bánh nhau gi□m tín hi□u h□n, có chia thành nhi□u múi h□n, kém đ□ng nh□t h□n và có đ□□ng ranh gi□i tr□n nh□n.

D□u hi□u MRI c□a NCRL bao g□m:

- Các d□i t□i trong bánh nhau là d□u hi□u đ□n l□ t□t nh□t đ□ d□ đoán đ□ xâm l□n c□a nhau thai, s□ l□□ng các d□i t□i liên quan v□i m□c đ□ xâm l□n, liên quan đ□n s□ tăng m□ch máu ho□c nh□i máu trong bánh nhau/ l□ng đ□ng Fibrin.
- Tín hi□u bánh nhau kém đ□ng nh□t là d□u hi□u mang tính ch□ quan và không đ□c hi□u, tăng d□n cùng v□i tu□i thai.
- Đ□t đo□n c□ t□ cung là d□u hi□u giá tr□ th□ hai d□ đoán nhau thai xâm l□n, tùy thu□c vào ng□□i đ□c.
- Bánh nhau v□□t quá t□ cung ho□c d□u hi□u l□i vào bàng quang. S□ l□i ra c□a bánh nhau là d□u hi□u đ□n l□ có giá tr□ nh□t, đ□c bi□t trong th□ percreta, có th□ phình lan t□a v□i m□t hình d□ng bình th□□ng- qu□ lê ng□□c. Bàng quang là c□ quan hay b□ xâm l□n nh□t trong NCRL.

H

